

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.VI.37.270/2026/6.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Klausz Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: Dr. Klausz Kornél

cím2)

Az alperes: Budapest Rendőrfőkapitánya

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Borkovits Adrienn kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közigazgatási bírság ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 2026. január 27. napján kelt 102.K.701.917/2025/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 102.K.701.917/2025/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 44.450 (azaz negyvennégyezer-négyszázötven) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 42.000 (azaz negyvenkettőezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes XVIII. kerületi Rendőrkapitánysága 2024. április 23. napján 11 óra 05 perckor a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés h) pontja alapján közúti ellenőrzést folytatott le, melynek során – a Budapest Közút

Zrt. ellenőrei által végzett össztömeg-mérés alapján – megállapította, hogy az alperes járműve 74,2 %-os túlsúllyal vett részt a közúti forgalomban. Az ellenőrzést követő feljelentés alapján az elsőfokú hatóság felhívására a felperes nem ismerte el a jogsértést. Vitatta a helyszíni ellenőrzés során kiállított mérlegjegy bizonyítékként felhasználhatóságát. Az elsőfokú hatóság a 2024. augusztus 14. napján kelt 01180-130/920/2024.kkt. számú határozatában a perben nem álló járművezetőt, valamint a felperest a Kkt. 20. § (1) bekezdés h) pontjába ütköző jogsértés elkövetése miatt 325.000-325.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte. Hatáskörét a Kkt. 20. § (2) bekezdésére, az egyes közúti közlekedési szabályokra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatos bírságolással összefüggő hatósági feladatokról, a bírságok kivetésének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 2. § bb) alpontjára, valamint a rendőrség szerveiről és a rendőrség szerveinek feladata és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 12. §-ára alapította.

[2] A felperes fellebbezésében sérelmezte az ügyintézési határidő túllépést, és – korábbi nyilatkozatával egyezően – arra is hivatkozott, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szerint a jogszerűtlenül szerzett bizonyítékok nem használhatók fel.

[3] Az alperes a 2024. november 21. napján kelt 01000/485012/2024.ált. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Hatáskörét – az elsőfokú határozatban felsoroltakon túl – a Korm. rendelet 11. § (3) bekezdés l) pontjára alapította.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében az alperes határozatának – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – megsemmisítését kérte.

[5] Sérelmezte, hogy elsőfokú hatóságnak, valamint az alperessel együttműködő közúti ellenőröknek nem volt hatásköre a közúti ellenőrzés lefolytatására. Ezt arra alapozta, hogy az alperes és a perben nem álló Budapest Közút Zrt. együttműködési megállapodása nem releváns, mert a hatósági ellenőrzés során nem az alperes, hanem annak XVIII. kerületi Rendőrkapitánysága járt el. Az együttműködési megállapodás IV. pontja az ellenőrzésre jogosult szervek között nem az elsőfokú hatóságot, hanem az alperes Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztályát nevesíti, ezért a mérlegelést végző ellenőrök hatáskör hiányában jártak el. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a közútkezelő a 36/2017. (IX. 18.) NFM rendelet alapján sem végezhetett volna közúti ellenőrzést, mert a perbeli gépjármű nem tartozott az engedélyköteles kategóriájába, ugyanis sem az össztömege, sem a tengelyterhelése nem érte el az NFM rendeletben meghatározott értéket. Ezen túlmenően érdemben vitatta a határozat megalapozottságát és sérelmezte az ügyintézési határidő túllépését.

[6] Az alperes védiratában – a határozatában foglaltak fenntartásával – a kereset elutasítását kérte.

[7] Hivatkozott továbbá a Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésére és 2. mellékletére, amely alapján a az elsőfokú hatóság az alperes kerületi kapitánysága, ezért azzal, hogy a szervezet nevében az alperes vezetője kötötte meg az együttműködési megállapodást, az alperes helyi szervének állománya is felhatalmazást kapott az ellenőrzésen való részvételre, a 36/2017. (IX. 18.) NFM rendelet pedig a jelen ügyben nem releváns. Budapest Főváros Közgyűlésének 34/2008. (VII. 15.) számú Önkormányzati Rendelete 8. § (4) bekezdése alapján is vitatta a felperes hatáskör hiányára vonatkozó előadását, mert rendőrségi ellenőrzés keretében történt a felperesi gépjármű mérlegelése, a Budapest Közút Zrt. által biztosított eszközzel és szakszeméllyel, az elsőfokú hatóság tagjaival és Budapest Közút Zrt. alkalmazottjaival.

A jogerős ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – megsemmisítette.

[9] A jogerős ítélet szerint a Korm. rendelet külön szabályozza a rendőrség egyes szerveinek, így a rendőr-főkapitányságok és a rendőrkapitányságok feladat- és hatáskörét. A Korm. rendelet 11. § (3) bekezdésében részletezi a rendőr-főkapitányság közigazgatási hatáskörébe tartozó feladatokat, ennek keretében – egyebek mellett – ellátja az i) pont ia) alpontja szerinti közúti közlekedési bírság kiszabásával kapcsolatos hatósági feladatokat, ha a közúti közlekedési bírságolási eljárás megindítására okot adó szabályszegést a rendőr-főkapitányság az ellenőrzése során állapítja meg a közúti személy- és áruszállításra vonatkozó szabályok megszegése miatt. Ugyanezen bekezdés l) pontja alapján pedig másodfokú hatáskörében elbírálja a Kkt. 9. § (5) bekezdése alapján a helyi szerv által hozott elsőfokú döntéssel szemben benyújtott fellebbezéseket, továbbá ezekben az ügyekben az Ákr. szerinti felügyeleti szervként is eljár. A Korm. rendelet 12. § (3) bekezdés b) pontja szerint a rendőrkapitányság közigazgatási hatáskörében ellátja a közúti közlekedési bírság kiszabásával kapcsolatos hatósági feladatokat.

[10] Az elsőfokú bíróság a Korm. rendelet 12. §-a, a Kkt. 20. § (2) bekezdése, (11) bekezdése, az (1) bekezdés h) pontja, NFM rendelet 1. és 2. §-a alapján megállapította, hogy míg a rendőr-főkapitányságok hatásköre a közúti közlekedés rendjével kapcsolatos hatósági feladatok összességére terjed ki, addig a rendőrkapitányságoké a közúti közlekedési bírság kiszabásával kapcsolatos hatósági feladatokra. Ebből arra következtetett, hogy az elsőfokú hatóságnak a bírság kiszabására irányuló hatósági eljárás lefolytatására volt hatásköre, viszont a helyszíni ellenőrzésre már nem volt hatásköre. A helyszíni ellenőrzés lefolytatására az elsőfokú bíróság szerint külön jogszabályi felhatalmazás lett volna szükséges, és ilyen hatásköri szabályt az eljáró hatóságok sem a megelőző eljárásban, sem pedig a perben nem jelöltek meg, holott döntésük alapja a helyszíni ellenőrzés során végzett mérésről kiállított okirat volt.

[11] A jogerős ítélet felhívta a Kúria Kfv.37.380/2021/5. számú ítéletét is annak alátámasztására, hogy a hatósági ellenőrzés és a hivatalbóli eljárás elkülönül egymástól, és ezért a hatóságnak mindkét eljárás tekintetében rendelkeznie kell hatáskörrel, ebből pedig arra következtetett, hogy az elsőfokú hatóság a helyszíni ellenőrzés lefolytatására nem rendelkezett hatáskörrel. Az elsőfokú bíróság megállapította ugyanakkor, hogy ugyan az alperesnek a Kkt. 20. § (11) bekezdés aa) és ba) pontjai alapján van hatásköre arra, hogy Budapest közigazgatási területén a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésével kapcsolatban helyszíni ellenőrzést folytasson le, azonban e hatáskörét nem ruházhatja át egy másik szervre. Alaptalannak találta azt is, hogy az elsőfokú hatóság hatáskörét a Budapest Főváros Közgyűlése 34/2008. (VII. 15.) számú Önkormányzati Rendeletének 8. § (4) bekezdése megalapozná, mert az a Fővárosi Önkormányzat kezelésében lévő közutakra vonatkozik, és azok tekintetében rendelkezik a Budapest Közút Zrt. és nem az elsőfokú hatóság ellenőrzési jogosultságáról. Ezért az alperes a másodfokú határozatában jogsértő módon hivatkozott arra, hogy a hatósági ellenőrzési hatáskör birtokosa a rendőrség volt és a Budapest Közút Zrt. a mérést az együttműködési szerződés alapján végezte.

[12] A jogerős ítélet szerint az Ákr. 123. § (1) bekezdése értelmében a semmisséget az alperesnek is hivatalból kellett volna vizsgálnia, és annak jogkövetkezményeit levonnia. Ennek elmaradása miatt az elsőfokú bíróság „a másodfokú határozat semmis voltát is” megállapította. Erre figyelemmel az Ákr. 62. § (2) bekezdése alapján azt is megállapította, hogy a helyszíni ellenőrzés során a bizonyítékokat jogellenesen szerezték be, azok ezért a hatósági eljárásban nem voltak felhasználhatók.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[13] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[14] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdését, a 82. § (2) bekezdés folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (1) bekezdése és (5) bekezdése szerinti jogi indokolás vonatkozásában támasztott követelményeket.

[15] Kifejtette, hogy a Kkt. 20. §-ában meghatározott vétkességi alapú közlekedési szabályszegések esetén az eljárás lefolytatásához és szankció alkalmazásához az ellenőrzésre jogosult hivatalos személy észlelése ad jogalapot. A Kkt. 20. § (11) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerint a megengedett legnagyobb össztömeg ellenőrzésére (önállóan) a rendőrség jogosult, a törvényi hatásköri szabály nem differenciált a különböző rendőri szervek között. Hivatkozott a rendőrségről szóló 1994. XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdéséből fakadó általános intézkedési kötelezettségre, továbbá a 44. § (1) bekezdés b) pontjára, amely egy általános (közlekedésrendészeti) ellenőrzési jogosultságot telepít a

rendőrré, és nem szűkíti a rendőrség egyes szervezeti egységeire.

[16] Abból, hogy a Kkt. általános jelleggel „rendőrség” kifejezést használja az ellenőrzési jogosultság meghatározásakor arra következtetett, hogy az ellenőrzési jogosultság nem kizárólag a területi szerveket illeti meg, hanem a rendőrség szervezetrendszerének egészére kiterjed. Az intézkedési kötelezettség pedig önmagában kizárja az ellenőrzési hatáskört szűkítő értelmezést, ezért nem indokolt további, az ellenőrzésre jogosultak körét szűkítő vagy részletező szabályozás megléte. Arra is hivatkozott, hogy a Kkt. törvényi felhatalmazásként kellően egyértelmű és teljes körű, az ellenőrzésre jogosultak körét Korm. rendelet nem szűkítheti. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ellenőrzési jogosultságot úgy szűkítené, amely a jogszabály szövegéből nem következik.

[17] Kitért arra is, hogy a Korm. rendelet 11. § (3) bekezdés i) pontjának ia) alpontja szerint a közúti személy- és áruszállításra vonatkozó szabályok megszegése esetén a közúti közlekedési bírság kiszabásával kapcsolatos hatósági feladatokat a rendőr-főkapitányság látja el, ha a szabályszegés elkövetését a rendőr-főkapitányság állapítja meg az ellenőrzése során. Ez álláspontja szerint azt jelenti, hogy ha rendőr-főkapitányság végzi az ellenőrzést, akkor az elsőfokú eljárást is a területi szerv folytatja le. E körben rámutatott arra, hogy ez egy speciális hatásköri rendelkezés, mert főszabály szerint az eljárás lefolytatására az elkövetés helye szerint illetékes rendőrkapitányság lenne jogosult. A rendelkezés nem kizárólagosan a területi szervet jelöli meg az ellenőrzésre, csak azt határozza meg, hogy ha ellenőrzést folytat, akkor az eljárás lefolytatása is a hatáskörébe tartozik, de nem zárja ki a helyi szerv ellenőrzési jogkörét.

[18] Álláspontja alátámasztásaként olyan anonimizált ítéleteteket csatolt, amelyekben a szabályszegést a helyi szerv állományába tartozó rendőr észlelte.

[19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében – annak ténybeli és jogi megalapozottságára hivatkozva – a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az ellenőrzésre és a hatósági mérésre az elsőfokú hatóság, illetve a mérést végző szerv nem rendelkezett hatáskörrel.

[21] Azzal vitatta az alperes hatáskörre vonatkozó előadását, hogy a Kkt. rendelkezése nem értékelhető úgy, hogy az a rendőrség valamennyi szervezeti egysége számára általános hatáskört telepítene valamennyi közúti ellenőrzéshez kapcsolódó intézkedés elrendelésére és lefolytatására. A rendőrségen belüli hatáskör-megosztás szabályait az Rtv. és a Korm. rendelet határozzák meg. Kifejtette, hogy a Kkt. 20. § (11) bekezdés a) pont aa) alpontja nem csak a rendőrség, hanem a közlekedési hatóság és a vámhatóság ellenőrzési jogosultságát is megállapítja. E hatóságok esetében ágazati jogszabályok rendezik az adott szervezeten belüli hatásköri és illetékességi szabályokat. Mivel az alperes a helyszíni ellenőrzés során rögzített adatok és az ott végzett mérés alapján hozta meg döntését, azonban nem rendelkezett a helyszíni ellenőrzés és össztömegmérés elvégzésére vonatkozó hatáskörrel, ezért az elsőfokú bíróság okszerűen semmisítette meg a határozatot.

[22] Vitatta a felperes Rtv. 13. § (1) bekezdésére és 44. § (1) bekezdésére alapított érvelését is, mert álláspontja szerint az intézkedési kötelezettséget megalapozó egyik ok sem állt fenn,

továbbá a közlekedésrendészeti ellenőrzés kapcsán rámutatott, hogy az az eljáró rendőr ellenőrzési jogosultságát határozza meg. A minden rendőrre kiterjedő általános felhatalmazás koncepciója kiüresítené a hatáskör-átruházás törvényi korlátait és utat nyitna a szubjektív, a szakszerűséget nélkülöző jogalkalmazás előtt, ami összeegyeztethetetlen a jogállami működéssel. E körben felhívta az Ákr. 2. § (1) bekezdését.

[23] Azt is kifejtette, hogy az együttműködési megállapodás IV. pontjában nem az alperest, mint általános rendőri szervet, hanem annak Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalomfelügyeleti és Biztosítási Osztályát rögzítették állandó résztvevőként. Ez bizonyítja a felek azon szándékát, hogy az ellenőrzési jogosultságot kizárólag e meghatározott egységre korlátozzák.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[25] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálat felül.

[26] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés aa) alpontja alapján befogadta, mert a felperes a csatolt anonimizált jogerős ítéletekkel alátámasztotta, hogy abban a jogkérdésben, hogy az alperes helyi szervének van-e hatásköre hatósági ellenőrzés lefolytatására, nem egységes az elsőfokú bíróságok joggyakorlata.

[28] Az elsőfokú bíróság helyesen azonosította az Ákr. alkalmazandó rendelkezéseit, azok együttes értelmezéséből azonban helytelen következtetéseket vont le. Így helytállóan állapította meg, hogy az Ákr. nem határozza meg a hatóságokat, annak 9. § első mondata szerint ugyanis hatóság „az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki”. Közérthetőbben fogalmazva: hatóság az, aki hatáskört kapott. Az Ákr. törvényjavaslat előterjesztői indokolása szerint mindenféle hatósági kijelölést az ágazati anyagi jogi szabályoknak kell tartalmaznia a törvényben meghatározott jogszabályi szinten, és a törvény nem tartalmaz anyagi jogi (pl. hatáskör-telepítő) szabályokat.

[29] Azt is helytállóan állapította meg, hogy az Ákr. tárgyi hatályát megállapító 7. § (1) bekezdése alapján a hatósági ellenőrzés nem hatósági ügy. E rendelkezést az előterjesztő a törvényjavaslathoz fűzött indokolásában azzal támasztotta alá, hogy „a jogirodalomban eddig

vitatott volt a hatósági ellenőrzés hatósági ügghöz való viszonya. A törvény értelmében a hatósági ellenőrzés nem hatósági ügy, azonban alkalmazni kell rá a törvény szabályait. Ezzel biztosítható, hogy eljárásjogi aktusok szintjén világosan elkülöníthető legyen a hatósági ellenőrzéstől az annak eredményéhez képest hivatalból indított hatósági ügy”. Az előterjesztői indokolás arra is kitért, hogy „a hatósági ellenőrzés önálló közigazgatási tevékenységfajta. A hatósági ellenőrzés sajátos konstrukció, ugyanis a hatósági ellenőrzés és az ellenőrzés eredményeként megállapított jogsértés tárgyában a jogkövetkezmény-alkalmazás nem egy egységes eljárásban történik. A hatósági ellenőrzés elkülönült – részleges, nem teljes – hatósági cselekménysor, melyet jogsértés megállapítása esetén egy másik, mégpedig hatósági vagy más eljárás követ, jogsértés hiányában pedig ennek megállapításával lezárul. Igaz ez akkor is, ha az való életben ez külső szemlélő számára nem feltétlenül jelenik meg, hiszen lehetőség van jogsértés esetén, így a hatósági tevékenység e két szakasza nem feltétlenül különül el időben. A szabályozás logikai tisztasága azonban megköveteli e dogmatikai elkülönítés megjelenítését”.

[30] Indokolt a hatósági ellenőrzés a hatósági ügy közötti összefüggésekkel kapcsolatban a következőkre rámutatni.

[31] Elsőként arra, hogy – amint arra a jogerős ítélet is rámutatott – a hatósági ellenőrzés is eljárás, az ugyanakkor az Ákr. rendszerében nem minősül hatósági ügynek.

[32] Másodikként arra, hogy a hatósági ellenőrzés a hatóság feladatának megfelelő ellátása szempontjából meghatározó jelentőségű, amint azt az előterjesztői indokolás is kiemeli „a hatósági ellenőrzés eszközével történő tényfeltárás, vizsgálat jelentősen csökkentheti a hatósági eljárások számát, másfelől feltárhat hatósági intézkedéseket szükségessé tevő tényeket. A hatósági döntések végrehajtásának ellenőrzése mellett ugyanis egyre fontosabb az a funkció, amely annak megállapítását célozza, hogy szükséges-e hatósági eljárást, eljárásokat indítani. A hatóság feladata a jogalanyok jogkövető magatartásának ellenőrzése is. [...] A hatósági ellenőrzésnek ez a módja fölöslegessé teheti tényleges, teljes eljárások tömeges megindítását is. Az ellenőrzés eredménye alapján a hatóság koncentrálhat azokra az egyedi esetekre, amelyekben intézkedést igénylő jogsértést állapított meg. Ez jelentős költséghatékonyságot eredményez, valamint alapvetően érinti az eljárásrend rugalmasságát, ügyfélorientáltságát”. A hatósági ellenőrzések a legtöbb hatóság tevékenységének jelentős részét teszik ki, a hivatalbóli eljárásokat leggyakrabban azok eredményéhez képest indítják meg.

[33] Harmadszor arra, hogy a hivatalbóli eljárás és az azt megelőző ellenőrzés – eljárásjogi és anyagi jogi szempontból is – elkülönülnek, a hatóság az eljárást akkor indítja meg, amikor az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására (Ld. Ákr. 101. § (1) bekezdés a) pontja és 104. § (1) bekezdés a) pontja), vagy a 105. §. (5) bekezdés szerint, ha a hatósági ellenőrzés jogsértést tárt fel, és a döntés feltételei egyébként fennállnak, a hatóság az ügyben érdemben dönt, és azt a jelenlévő ügyféllel nyomban közli. Az ellenőrzés és a hivatalbóli eljárás anyagi jogi és eljárásjogi szempontból ebben az esetben is elkülönül. A Kúria a 2/2013. számú KJE határozatában utalt arra, hogy a közigazgatás részt vesz a jogérvényesítésben, ennek egyik eszköze az ellenőrzés. A hatósági ellenőrzés a jogérvényesítés érdekében végzett speciális ellenőrzési tevékenység, melyet a közigazgatás közhatalom birtokában, a közigazgatási szervezeti rendszertől elkülönült külső jogalanyok irányába, a hatóságok az anyagi jogi normák érvényesítése érdekében végeznek.

[34] Negyedszer az Ákr. 99. §-ából fakad az a követelmény, hogy hatósági ellenőrzésre bármely hatóság csak hatáskörében jogosult, azonban a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben külön felhatalmazó jogszabályi rendelkezés hiányában is folytathat hatósági ellenőrzést, ugyanis a hatósági jogkör, a hatáskör és a feladatkör – éppen a hatósági ellenőrzés tárgya („a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését”) miatt – nem válik el a hatósági ellenőrzéstől. A konkrét jogszabályban foglalt rendelkezések megsértéséhez kapcsolódó jogkövetkezményekről való döntésre hatáskörrel rendelkező hatóságnak a jogszabályi követelmények ellenőrzésére is jogosultsága van. Még ha a hatósági ügyben folytatott eljárástól elkülönült tevékenység is a hatósági ellenőrzés, az az ellenőrzés tárgyán, mint érvényesítendő jogszabályi rendelkezéseken keresztül szorosan kapcsolódik az ügyben való eljárásra fennálló hatáskörhöz. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a hatósági ellenőrzésre vonatkozó hatáskör nem szükségképpen alapozza meg az ellenőrzés eredményéhez képest az eljárás megindítására és lefolytatására vonatkozó hatáskört. Ha az ágazati anyagi jogi jogszabály a hatósági hatáskör telepítésekor külön rendelkezik az ellenőrzési jogkörrel, csak akkor jelent valódi hatáskörtelepítést, ha olyan tárgykörre terjed ki, amelyben az eljárás lefolytatására az adott hatóságnak nincs hatásköre. A Kúria Kfv.37.779/2014/10. és Kfv.37.809/2014/5. számú határozataiban azért állapította meg a semmisséget, mert az alperes olyan jogszabály alapján végezte az ellenőrzést, és olyan jogszabályra alapította határozatát, melynek alkalmazása nem az ő hatáskörébe tartozott.

[35] Ötödször pedig arra, hogy az Ákr. hivatkozott 99. §-a nem egyszerűen a hatósági ellenőrzés tárgyaról rendelkezik, hanem az Ákr. 15. §-ában meghatározott eljárási kötelezettséggel lényegében megegyező tartalommal az adott tárgykörben a hatóság kötelezettségévé teszi a jogszabályban foglaltak ellenőrzését.

[36] A jogerős ítélet a – a Korm. rendelet 12. §-a, Kkt. 20. § (1) bekezdés h) pontja, (2) és (11) bekezdése, a 42/2011. (VIII. 11.) NFM rendelet 1. és 2. §-a alapján – arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú hatóságként eljáró rendőrkapitányság hatásköre a bírság kiszabására irányuló hatósági eljárás lefolytatására nem vitathatóan fennállt. E megállapításból azonban – szemben a jogerős ítélet megállapításával – az következik, hogy az elsőfokú hatóságnak a hatósági ellenőrzés lefolytatására is van hatásköre. Ezzel ellentétes értelmezés ugyanis nem csak az Ákr. 99. §-ából következő, hatáskörébe tartozó jogszabályok betartására vonatkozó ellenőrzési kötelezettséget üresítené ki, hanem megnehezítené a közigazgatási szabályszegésekkel szembeni fellépést, végső soron pedig az önkéntes jogkövetésen alapuló jogérvényesülés gátja is lenne. Az elsőfokú hatóság hatósági ellenőrzésre vonatkozó hatásköre éppen a bírság kiszabására irányuló hatósági eljárás lefolytatására fennálló hatásköréből, nem pedig az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, a rendőr Rtv.-ben meghatározott intézkedési kötelezettségéből következik.

[37] Mindezek alapján tehát az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg, hogy az elsőfokú hatóságnak nem volt hatásköre a hatósági ellenőrzés lefolytatására, ezért a jogerős ítélet jogsértően állapította meg, hogy a határozat sérti az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontját.

[38] Az Ákr. 9. §-a értelmében hatáskört kizárólag törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendeletben lehet a hatóságra telepíteni. Ebből következően a BRFK és a Budapest Közút Zrt. között létrejött együttműködési megállapodás hatáskört bizonyosan nem telepíthet semmilyen szervre, annak az elsőfokú hatóság vagy az alperes hatásköre fennállta vagy hiánya megítélése során sem lehet

jelentősége, abból ezért téves következtetést vont le az elsőfokú bíróság.

[39] Arra is indokolt rámutatni, hogy a tehergépjármű közúti ellenőrzéséről készült jegyzőkönyvet az elsőfokú hatóság állította ki, abból nem, csak a mérlegjegyből lehet arra következtetni, hogy abban a BK Zrt. is közreműködött. Abból következően, hogy az Ákr. 98. §-a szerint az Ákr. hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az erről szóló fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni az is következik, hogy a hatósági eljárási kódex bizonyítási szabályait is alkalmazni kell. Az Ákr. 62. § (2) bekezdése szerint a hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték. Ugyanezen § (4) bekezdése szerint pedig a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli. E rendelkezésekből következően az elsőfokú hatóság – akár a BRFK és a Budapest Közút Zrt. között létrejött együttműködési megállapodás alapján, akár saját mérőeszkővel, más hatóság, piaci szolgáltató, vagy szakértő közreműködésével – maga választja meg, hogy miként győződik meg arról, hogy a közúti ellenőrzés alá vont tehergépjárműnek mennyi a tömege. Ez nem hatásköri kérdés, hanem a szabad bizonyítás elvének a gyakorlati érvényesülése. Ettől különbözik az, hogy a bizonyíték felhasználható-e a hatósági eljárásban.

[40] A fentiekre tekintettel a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[41] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a keresetet arra figyelemmel kell elbírálnia, hogy az elsőfokú hatóság rendelkezett a hatósági ellenőrzés lefolytatására hatáskörrel.

A döntés elvi tartalma

[42] A konkrét jogszabályban foglalt rendelkezések megsértéséhez kapcsolódó jogkövetkezményekről való döntésre hatáskörrel rendelkező hatóságnak a jogszabályi követelmények ellenőrzésére, azaz hatósági ellenőrzés végzésére is van hatásköre.

Záró rész

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek tárgyalás tartását nem kérték és azt a Kúria sem tartotta szükségesnek az ügyben.

[44] A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 110. § (3) bekezdése alapján állapította meg azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. A Kúria a felülvizsgálati perköltség összegét a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendeletben 3. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a felszámítottal azonos mértékben állapította meg.

[45] A Kúria határozatával szemben a további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. június 22.

Dr. Vítál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő